

Aan decentrale cao-partijen

Den Haag : 10 mei 2017

Ons kenmerk: S.A.17.1038111549 JM/EH

Betreft : Uitvoering derde WW-jaar

Geachte heer, mevrouw,

In vervolg op haar brief van 18 maart 2016 brengt de Stichting van de Arbeid het volgende onder uw aandacht.

Sociale partners hebben overeenstemming bereikt over de uitvoering van de private aanvulling WW en loongerelateerde WGA via het construct van zogenoemde ‘verzamel-cao’s’ (zie hieronder) met de volgende uitgangspunten:

- de hieronder beschreven opzet van een centraal fonds met verzamel-cao's is alleen bedoeld voor de afspraak over de private aanvulling van de WW en WGA. Het is niet de intentie een dergelijke opzet uit te breiden naar andere cao-afspraken;
- de werknemer betaalt de bijdrage (uit het brutoloon) voor het private deel van de WW en WGA (24 tot 38 maanden en aanvulling voor verminderde opbouw) zonder dat deze verhaald wordt op de werkgever; de werkgever betaalt de premie voor het publieke deel van de WW (tot 24 maanden met verminderde opbouw);
- in de uitvoering zullen de administratieve lasten voor werkgever en werknemer zo beperkt mogelijk worden gehouden;
- de uitvoering zal gemonitord worden op werkbaarheid en doelmatigheid, ook in de toekomst;
- cao-partijen nemen vrijwillig deel zonder dat de werkingssfeer ten opzichte van die van de reguliere arbeidsvoorwaarden-cao wordt uitgebreid.

Toelichting:

In de afgelopen periode zijn belangrijke stappen gezet om cao-partijen - die over willen gaan op de reparatie van de WW- en WGA-wijzigingen van 1 januari 2016 en dit via een landelijke uitvoeringsorganisatie vorm en inhoud willen geven - te faciliteren. Na een succesvolle proeftuin waarbij partijen van drie cao's (sectoren Bouw & Infra, Agrarisch & Groen en Jeugdzorg) en uitvoeringsorganisatie Raet betrokken waren, heeft de Stichting van de Arbeid gewerkt aan verdere juridische en uitvoeringstechnische concretisering.

Hierbij is de nodige vertraging opgetreden.

Juridische vormgeving

Een landelijk fonds in het cao-domein bleek een nieuw fenomeen te zijn dat veel juridisch uitzoekwerk met zich meebracht. Hieruit bleek onder meer dat voor een aantal onderdelen de medewerking van de overheid en de financieel toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) noodzakelijk was. Dit betrof onder meer de mogelijkheid van algemeen verbindend verklaring (avv), het hanteren van omslagfinanciering via een gezamenlijk fonds en de premie-inhouding op het brutoloon. Om de financiering via een gezamenlijk fonds op basis van een omslagstelsel mogelijk te maken, moet er onder meer sprake zijn van een algemeen verbindend verklaring en kan er geen sprake zijn van onvoorwaardelijke rechten op een uitkering ('harde aanspraken').

Juridisch kan aan alle voorwaarden worden voldaan door te werken met een beperkt aantal zogenoemde 'verzamel-cao's' die gezamenlijk een landelijke dekking hebben. De uitvoering van de afspraak in de verzamel-cao's wordt vervolgens ondergebracht bij een landelijk fonds. Een sector in de zin van een verzamel-cao overstijgt het niveau van de gebruikelijke bedrijfstakken en sectoren. Het totaal aantal sectoren zal beperkt worden tot maximaal tien⁽¹⁾. Cao-partijen kunnen zich vrijwillig aansluiten bij een van de verzamel-cao's door de werkingssfeer van de reguliere arbeidsvoorwaarden-cao hierin onder te brengen (zie de bijlage voor een verdere toelichting). In een verzamel-cao wordt alleen de afspraak over de private aanvulling WW/WGA ondergebracht; een verzamel-cao komt daarmee naast de bestaande reguliere arbeidsvoorwaarden-cao te staan.

Landelijk fonds

Er is een landelijk fonds met een eigen bestuur opgericht - dat voor een deel bestaat uit vertegenwoordigers van sociale partners en voor een deel uit onafhankelijk deskundigen - onder de naam *Stichting Private Aanvulling WW en WGA* (Stichting PAWW) om de reparatie van de WW en de loongerelateerde WGA ter hand te nemen. Dit fonds zal op basis van omslagfinanciering functioneren, dat wil zeggen dat de uitkeringen in enig jaar in beginsel worden gefinancierd uit de bijdragen die in dat jaar binnenkomen. Een belangrijk deel van de administratieve uitvoering wordt door en in opdracht van de Stichting PAWW vervolgens ondergebracht bij Raet.

Verzoek aan cao-partijen

Met het bovenstaande staat in beginsel alles in de steigers. Wel wordt momenteel de laatste hand gelegd aan een aantal concrete teksten, zoals die van de verzamel-cao en het reglement van de private aanvulling WW en WGA. Deze teksten zullen voor de zomer geleidelijk beschikbaar komen. Dat geldt ook voor een modelbrief voor decentrale cao-partijen die een verklaring bevat dat de werkingssfeer van de reguliere arbeidsvoorwaarden-cao kan worden opgenomen in een verzamel-cao en waarin een machtiging wordt afgegeven

¹ De definitieve indeling in sectoren zal nog door de Stichting van de Arbeid gemaakt worden aan de hand van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

aan partijen die namens hen de verzamel-cao kunnen afsluiten²). Het feit dat teksten nog niet gereed zijn, laat onverlet dat decentrale cao-partijen wordt aangeraden alvast gesprekken met elkaar en eventueel met de Stichting PAWW en Raet aan te gaan. Dit is vooral gewenst om de cao-afpraak over de private aanvulling snel te kunnen effectueren zodat zo min mogelijk werknemers de gevolgen van de gewijzigde wetgeving per 1 januari 2016 zullen ondervinden. In de bijlage treft u ten behoeve van de te voeren gesprekken nadere informatie aan.

Voor elke algemeen verbindend verklaring moeten representativiteitsgegevens worden aangeleverd. Dat geldt ook voor een verzamel-cao. Het is van belang dat cao-partijen deze gegevens op korte termijn verzamelen omdat die gelijktijdig met de verklaring over deelname aan de verzamel-cao moeten worden ingebracht. Dit geldt in het bijzonder voor cao-partijen die normaliter hun reguliere arbeidsvoorwaarden-cao algemeen verbindend (hebben) laten verklaren.

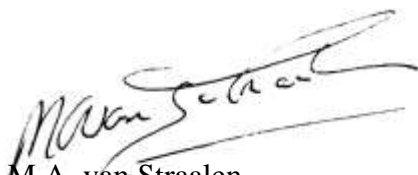
Informatieverstrekking komende periode

Binnenkort zal op de website van de Stichting PAWW (www.spaww.nl) meer informatie beschikbaar komen. Deze informatie zal up-to-date worden gehouden en naar aanleiding van binnengekomen vragen worden aangepast en uitgebreid. Door de Stichting van de Arbeid wordt ondertussen gewerkt aan concrete teksten voor een verzamel-cao, het reglement en een model-verklaring voor cao-partijen. De bij de Stichting van de Arbeid aangesloten organisaties zullen de eigen achterbannen met enige regelmaat van informatie voorzien.

Tot slot

Zodra de uitwerking van de laatste onderdelen gereed is, zal de Stichting van de Arbeid hierover via de aangesloten organisaties en de website berichten zodat cao-partijen zich kunnen aanmelden voor een verzamel-cao en de procedure voor een algemeen verbindend verklaring in gang kan worden gezet.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

M.A. van Straalen
werkgeversvoorzitter

H.H. Busker
werknemersvoorzitter

² Voordat een verzamel-cao definitief wordt ondertekend is nog enige actualisering van regelgeving noodzakelijk, hetgeen al in gang is gezet en naar verwachting nog voor de zomer zal worden afgerond.

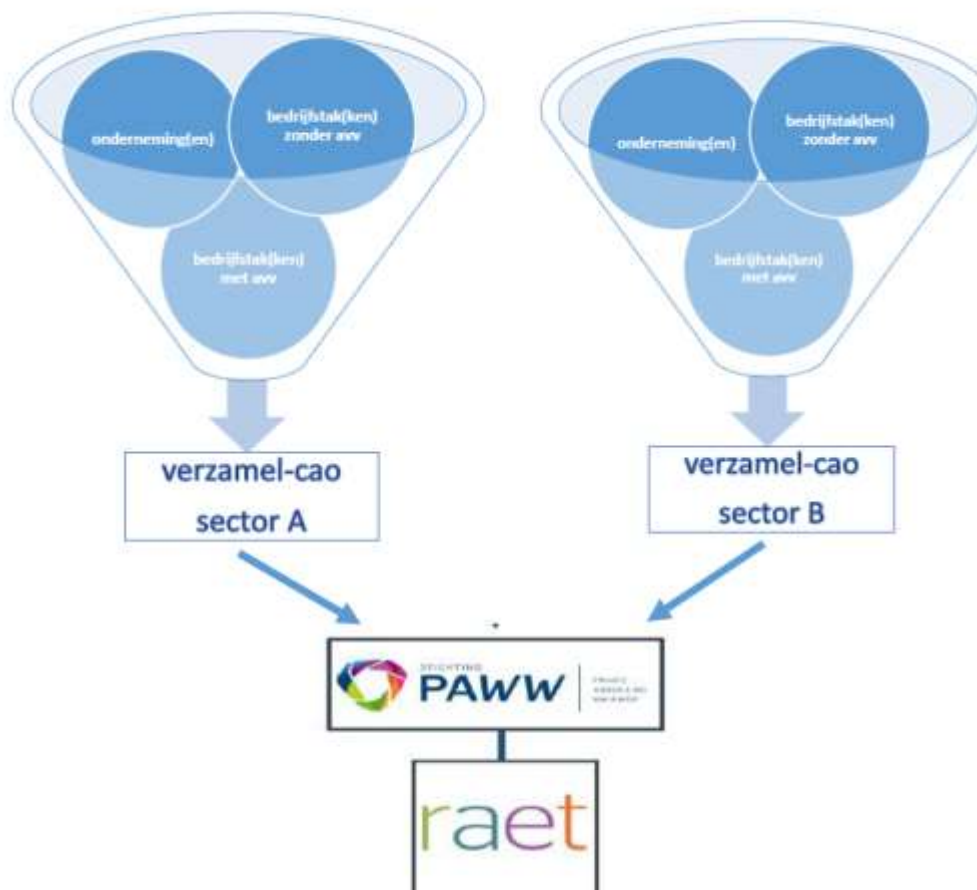
BIJLAGE: Toelichting op de uitvoering van de private aanvulling WW en WGA via een gezamenlijk fonds en een verzamel-cao

Verzamel-cao

Bedoeling van de Stichting van de Arbeid is om een beperkt aantal verzamel-cao's in te richten waaronder meerdere cao-domeinen vanuit een sector worden ondergebracht. Het gaat dan om drie soorten cao-domeinen:

- bedrijfstak-cao's of sector-cao's die normaliter algemeen verbindend worden verklaard,
- bedrijfstak-cao's of sector-cao's die voor de reguliere arbeidsvoorwaarden niet algemeen verbindend verklaard zijn en alleen van toepassing zijn op de bedrijven en organisaties die aangesloten zijn bij een werkgeversvereniging die betrokken is bij het afsluiten van de cao (hieronder verder aangeduid als 'verenigings-cao's'),
- ondernemings-cao's.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

In het kort komen de verzamel-cao's op het volgende neer:

- Er komen maximaal tien verzamel-cao's. Alle decentrale cao-partijen wordt de mogelijkheid geboden om zich bij een van de verzamel-cao's aan te sluiten. In een verzamel-cao wordt alleen de afspraak over de private aanvulling WW/WGA ondergebracht. Deze cao komt daarom naast de bestaande reguliere arbeidsvoorwaardencao's. De verzamel-cao bevat dus een optelsom van de werkingssferen van de betreffende reguliere arbeidsvoorwaarden cao's in die sector.
- De cao zal (alleen) gelden voor bedrijfstakken en ondernemingen die zich hierbij vrijwillig aansluiten en zal namens hen worden afgesloten door nog nader te bepalen vakorganisaties en werkgeversorganisaties.
- In beginsel – met uitzondering van de aanloopfase – wordt eenmaal per jaar een algemeen verbindend verklaring aangevraagd voor deze verzamel-cao (om te voorkomen dat steeds opnieuw een cao moet worden afgesloten of een algemeen verbindend verklaring moet worden aangevraagd zodra ondernemingen en/of bedrijfstakken op een later moment willen toetreden)⁽³⁾.
- Uitgangspunt is dat normaliter niet aan de reguliere arbeidsvoorwaarden-cao's gebonden werkgevers in een sector⁽⁴⁾ ook niet aan de afspraak van de verzamel-cao worden gebonden. Dit zou aan de orde kunnen zijn bij verenigingscao's waarvan de werkingssfeer uit de reguliere arbeidsvoorwaarden-cao een-op-een wordt ingebracht omdat de omschrijving van de werkingssfeer wel betrekking heeft op de hele sector. In die specifieke gevallen moet een andere omschrijving van de werkingssfeer worden ingebracht voor de verzamel-cao.

Cao-tekst

De Stichting van de Arbeid erkent vanzelfsprekend dat cao-partijen zelf verantwoordelijk zijn voor een cao maar om de uitvoering via een gezamenlijk fonds mogelijk te maken, de uitvoering relatief eenvoudig te houden voor cao-partijen en de uitvoeringskosten en de te heffen bijdragen zoveel mogelijk te beperken, is ervoor gekozen de cao en de regeling uniform te houden. De tekst van de verzamel-cao zal zodra deze definitief is, worden toegezonden. In de tussentijd wordt voor nadere informatie over de cao-tekst verwezen naar de eigen organisaties die zijn aangesloten bij de Stichting van de Arbeid. Voor de uniforme regeling en de toelichting op de uitvoering wordt verwezen naar de website www.spaww.nl, die binnenkort zal worden gelanceerd.

Cao-partijen die afspraken willen maken over de reparatie van de WW en de loongerelateerde WGA maar die andere keuzes willen maken ten aanzien van de uitvoering staat het uiteraard vrij om te kiezen voor een andere uitvoerder dan de Stichting PAWW of voor het eigen risicodragerschap.

Uniforme regeling

Zoals hierboven aangegeven, bestaat - vanwege de mogelijkheid van een gezamenlijk fonds, de eenvoud van de uitvoering en het beperken van de kosten - de noodzaak zoveel mogelijk uniformiteit na te streven. Het gaat dan onder meer om de volgende onderdelen:

³ Mogelijkerwijs dat er voor de aanloopfase gewerkt zal worden met meerdere verzamel-cao's voor dezelfde sector teneinde meerdere instapmomenten mogelijk te maken.

⁴ Vanwege het feit dat de cao voor een sector niet algemeen verbindend is verklaard.

- De geldelijke bijdrage die wordt geheven, zal voor alle deelnemende werknemers (ongeacht de sector of het bedrijf waar ze werkzaam zijn) als percentage van de grondslag gelijk zijn. Op basis van eerder gemaakte ramingen zullen de bijdragen in de komende jaren er waarschijnlijk als volgt uit zien:

2018	0,3%
2019	0,4%
2020	0,4%
2021	0,5%
2022	0,6%

Het gaat hier uitdrukkelijk om een voorlopige meerjarenraming. Binnenkort zal deze raming worden geactualiseerd waardoor dit bijdragepad nog iets zou kunnen wijzigen. In ieder geval is afgesproken dat de geldelijke bijdrage in enig jaar het percentage van 0,75% niet te boven zal gaan.

- De regeling betreft zoveel mogelijk de reparatie van de wijzigingen die per 1 januari 2016 met betrekking tot de WW en de loongerelateerde periode van de WGA zijn doorgevoerd. Voor de Stichting PAWW is uniformiteit van belang om de regeling efficiënt en zo goedkoop mogelijk te kunnen uitvoeren. Reden waarom de regeling voor iedereen gelijk is.
- Er zal in beginsel voor alle cao-partijen een opzegtermijn van een half jaar gelden. Deze termijn is noodzakelijk om ten behoeve van cao-partijen op tijd de bijdrage te kunnen communiceren voor het daaropvolgende kalenderjaar. Daarbij geldt de afspraak dat de bijdrage het in de structurele situatie berekende percentage van 0,75% niet te boven zal gaan.

Meer achtergrondinformatie zal terug te vinden zijn op de binnenkort te lanceren website www.spaww.nl. Afgesproken is om de uitvoering van deze uniforme regeling door de Stichting PAWW na vier jaar te evalueren. Dan zal ook worden bezien of voortzetting van een uniforme bijdrage en een uniforme regeling nog voor de hand ligt of dat er meer differentiatie gewenst of noodzakelijk is.

Inning en afdracht van de bijdrage

In tegenstelling tot eerdere berichten mag de bijdrage door werkgevers wel op het brutoloon(s) worden ingehouden. Daarbij geldt een maximumbedrag voor de bijdragegrondslag dat gelijk is aan het in enig jaar geldende maximum dagloon voor de wettelijke werknemersverzekeringen (anno 2017 € 53.701 op jaarbasis). Over de uitkering zal loonbelasting worden ingehouden door de Stichting PAWW zodat de zogenoemde ‘omkeerregel’ van toepassing is die ook voor de wettelijke werknemersverzekeringen en het overgrote deel van pensioenuitkeringen geldt.

De ingehouden bijdragen draagt de werkgever af aan de Stichting PAWW. Het is ook een

⁵ Het brutoloon betreft het periodieke brutoloon en de vaste toeslagen. Dit komt in beginsel overeen met het brutoloon waarvan de te betalen pensioenpremies worden afgeleid. Dit is dus een andere bijdragegrondslag dan waarover de premies voor de wettelijke werknemersverzekeringen worden berekend. (In het laatste geval gaat het om het zogenaamde ‘uniform loon’ of ‘sv-loon’.)

optie dat de bijdragen eerst afgedragen worden aan een sectorfonds dat vervolgens de gehele bijdragen namens de hele sector afdraagt aan de Stichting PAWW. Het is aan cao-partijen om te bezien of deze laatste optie gewenst is en tot de mogelijkheden behoort. Voor meer informatie wordt verwezen naar de website www.spaww.nl.

Voor welke werknemers geldt de regeling?

Uitgangspunt is dat de private aanvulling op de wettelijke WW- en WGA-uitkering van toepassing is op werknemers die op het moment dat werkloosheid of arbeidsongeschiktheid intreedt, vallen onder een geldende cao-afspraken voor de aanvullingsregeling. Dus ingeval cao-partijen besluiten de deelname aan de verzamel-cao op enig moment te beëindigen en de eerste uitkering pas plaatsvindt na einddatum van deelname aan de verzamel-cao, kan de betreffende werknemer nog wel in aanmerking komen voor een private uitkering mits de cao-afspraken over de aanvullingsregeling nog van toepassing was op het moment dat werkloosheid of arbeidsongeschiktheid intrad.

‘Zachte aanspraken’

Mede vanwege het feit dat het fonds op basis van omslagfinanciering functioneert, kunnen de eventuele aanspraken niet bij voorbaat voor 100% gegarandeerd worden. Indien bijvoorbeeld alle cao-partijen besluiten de aansluiting bij de Stichting PAWW op enig moment stop te zetten, komen er geen geldelijke bijdragen meer binnen en raken de middelen voor de financiering van de uitkeringen op. Het fondsbestuur heeft daarom formeel de mogelijkheid om uitkeringen in niveau te verlagen indien de financiële positie van het fonds dit op enig moment vereist. Om deze situatie zoveel mogelijk te voorkomen, is in de hierboven vermelde meerjarenraming van de bijdragen uitgegaan van de nodige prudentie (met een maximum bijdragepercentage van 0,75%). Ook heeft de Stichting PAWW zich in de statuten verplicht om in die situatie eerst in overleg te treden met de Stichting van de Arbeid. Alternatief zou zijn geweest dat er wel met de nodige zekerheids garanties gewerkt zou worden waardoor in korte tijd extra buffers zouden moeten worden aangelegd met hoge geldelijke bijdragen voor werknemers tot gevolg. Voor dit alternatief is niet gekozen.